

Sygn. akt VI Ka 405/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Sebastian Mazurkiewicz

Protokolant sekr. sądowy Mariusz Pogorzelski

przy udziale Prokuratora Anety Ostromeckiej

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 roku

sprawy **D. J.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 25 lutego 2014 roku sygn. akt III K 994/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. D. J. w ramach czynu z punktu 1 uznaje za winnego tego, że w dniu 25 sierpnia 2013 roku w W. na ul. (...) znajdując się w stanie po użyciu alkoholu z zawartością alkoholu w wydychanym powietrzu nie przekraczającą 0,25 mg/l prowadził w ruchu lądowym samochód marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...) tj. wykroczenia z art. 87 § 1 kw i za to na podstawie art. 87 § 1 kw wymierza mu karę grzywny w wysokości 600 (sześćset) złotych;

2. za podstawę wymiaru środka karnego z punktu 2 wyroku przyjmuje art. 87 § 3 kw w zw. z art. 29 § 2 kw;

II. w pozostałej części utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

III. zwalnia obwinionego od ponoszenia zryczałtowanych kosztów postępowania przed sądem drugiej instancji, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 405/14

UZASADNIENIE

D. J. został oskarżony o to, że w dniu 25 sierpnia 2013 roku w W. na ul. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 roku, nr 108 poz. 908 z późniejszymi zmianami) w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości alkoholu w w wydychanym powietrzu: 0,25 mg/l, 0,23 mg/l, 0,26 mg/l, 0,18 mg/l kierował w ruchu lądowym samochodem marki O. (...) o nr rej. (...), tj. o czyn z art. 178a § 1 kk.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie wyrokiem z dnia 25 lutego 2014 roku, w sprawie pod sygn. akt III K 994/13 zmienił opis czynu zarzucanego oskarżonemu w ten sposób, że przyjmując, że prowadził on pojazd w stanie po użyciu alkoholu i zmienił kwalifikację prawną tego czynu na art. 86 § 2 kw i uznał D. J. za winnego tak opisanego i zakwalifikowanego czynu oraz na podstawie art. 86 § 2 kw wymierzył mu karę grzywny w wymiarze

60 stawek dziennych po 10 złotych stawka. Na podstawie art. 86 § 3 kw w związku z art. 29 § 2 kw orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kat. A i B przez okres 1 roku. W dalszej części wyroku sąd orzekł o zaliczeniu okresu zatrzymania prawa jazdy i kosztach sądowych.

Od wyroku tego apelację złożył Prokurator Rejonowy Warszawa Praga – Południe, który na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego D. J. i powołując się na art. 438 pkt 1 kpk wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 1278a § 1 kk oraz art. 115 § 16 pkt 2 kk polegającą na błędnym uznaniu, że stwierdzona za pomocą analizatora wydechu u D. J. wartość 0,26 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu w obliczu niepewności pomiaru świadczy, iż jego zachowanie wypełniło znamiona art. 86 § 2 kw, podczas gdy zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg/l albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość, a zatem zachowanie oskarżonego wypełniło w istocie dyspozycję art. 178a § 1 kk.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając apelację, sąd okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja Prokuratora Rejonowego Warszawa Praga-Południe okazała się na tyle zasadna, że spowodowała zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie, że obwiniony popełnił wykroczenie z art. 87 § 1 kw. Okazała się ona niezasadna w zakresie zarzutu obrazę prawa materialnego tj. art. 115 § 16 pkt 2 kk i art. 178a § 1 kk, więc w tym zakresie nie mogła zostać uwzględniona.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że art. 115 § 16 pkt 2 kk wskazuje normatywną definicję stanu nietrzeźwości, zaś art. 178a § 1 kk penalizuje prowadzenie pojazdu mechanicznego w takim stanie w ruchu m.in. lądowym. Rzecz jednak w tym, że z żadnego przepisu rangi ustawowej nie wynika, że analizatory zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu dostarczają dowody, które należy traktować jak dogmaty. Rację ma skarżący, że żaden akt podustawowy ani inny akt normatywny o charakterze wewnętrznym nie może stać w sprzeczności z definicją stanu nietrzeźwości, zwłaszcza w części dotyczącej poziomu alkoholu w wydychanym powietrzu. Rzecz jednak w tym, że definicja ta odwołuje się do zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, a nie do wyniku pomiaru zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu wskazanym przez homologowane urządzenie. Jest to istotna różnica, albowiem wyniki badania na zawartość alkoholu są dowodami, które podlegają swobodnej ocenie sądu. W przedmiotowej sprawie maksymalnym wynikiem zawartości alkoholu w wydychanym przez D. J. powietrzu był trzeci wynik na poziomie 0,26 mg/l, osiągnięty przez niego o godzinie 15:56, podczas badania urządzeniem (...) CM (k. 2). Wcześniejszy (pierwszy) pomiar (z godziny 15:34) wskazywał na wynik 0,25 mg/l, zaś kolejny (drugi z godziny 15:54) na wynik 0,23 mg/l. Oznacza to, że pierwszy wynik był wyższy niż drugi (co świadczyć mogłoby o fazie eliminacji), jednak trzeci był ponownie wyższy (i to wyższy niż pierwszy wynik) i formalnie przekraczał ustawowy próg. Powyższe nakazywało w sposób ostrożny podejść do wyników badania alko metrycznego i szczególnie wnikliwie przeanalizować świadectwo wzorcowania i zawarte w nim informacje.

O ile sąd rejonowy słusznie zauważył, że w sprawie istnieją wątpliwości co do możliwości ustalenia, czy D. J. znajdował się w stanie nietrzeźwości, o tyle stanowisko swoje sąd ten uzasadnił nieco lapidarnie. Tym niemniej pogląd sądu w tym względzie jest słuszny. Otóż ze świadectwa wzorcowania z k. 3-4 wynika stwierdzenie, że podano w nim wartości niepewności pomiaru, zaś podane wartości niepewności pomiaru stanowią niepewności rozszerzone przy poziomie ufności około 95 %. Jak wynika z tabelki niepewności pomiaru – przy wartości wzorca 0,25 mg/l niepewność pomiaru wynosi 0,01. Oznacza to tyle, że w 95 % pomiar ten będzie prawidłowy, jednak w około 5 % obarczony może być błędem w okolicach 0,01 mg/l. Biorąc pod uwagę redakcję art. 5 § 2 kpk i niejednoznaczne wyniki trzech kolejnych pomiarów (wskazujące raz na fazę eliminacji, kolejno na fazę wchłaniania) należy ustalić, że maksymalny poziom alkoholu w powietrzu wydychanym przez D. J. wynosił 0,25 mg/l (wynik 0,26 mg/l po poprawce wynikającej z niepewności pomiaru). Takie ustalenie zaś powoduje, że D. J. nie znajdował się w stanie nietrzeźwości, albowiem zawartość alkoholu w wydychanym przez niego powietrzu nie przekraczała 0,25 mg/l ani nie

prowadziła do stężenia przekraczającego tę wartość. Tym samym zawartość alkoholu w powietrzu wydychanym przez D. J. mieściła się w maksymalnej ilości wskazującej na stan po użyciu alkoholu, określony w art. 46 ust. 2 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wobec powyższego zarzut skarżącego dotyczący obrazy prawa materialnego nie jest zasadny.

Nie można jednak zaakceptować kwalifikacji prawnej czynu przypisanego przez sąd rejonowy D. J. oraz kary zań wymierzonej. Uzasadnienie w części dotyczącej kwalifikacji prawnej z art. 86 § 2 kw zresztą nie zawiera żadnych argumentów przemawiających za przyjętą kwalifikacją. O ile redakcja czynu zarzucanego zawiera także elementy zbędne, o tyle sam fakt kierowania pojazdem mechanicznym w stanie po użyciu alkoholu – choć narusza art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym – sam w sobie nie powoduje niezachowania należytej ostrożności, zaś zgromadzony materiał dowodowy nie dostarcza podstaw do takich ustaleń. Tym samym w sprawie nie może być mowy o kwalifikacji z art. 86 § 2 kw, a tym bardziej o wymierzeniu kary grzywny w stawkach dziennych, co stanowi oczywiście i rażące naruszenie prawa materialnego.

Kierunek i zakres apelacji prokuratora spowodował możliwość zmiany zaskarżonego wyroku i uznania D. J. – w ramach zarzucanego mu czynu – za winnego popełnienia wykroczenia z art. 87 § 1 kw. Wykroczenie z tego artykułu polega na kierowaniu pojazdem mechanicznym m.in. w ruchu lądowym przez osobą znajdującą się w stanie po użyciu alkoholu. Tym samym sąd okręgowy zmienił opis czynu i przypisał D. J. popełnienie wykroczenia z art. 87 § 1 kw, za które wymierzył mu karę grzywny w wysokości 600 złotych, uznając, że kara w takim rozmiarze będzie adekwatna i spełni wszystkie cele kary. Konsekwentnie za podstawę wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych sąd przyjął art. 87 § 3 kw w związku z art. 29 § 2 kw. W pozostałej części sąd okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O zwolnieniu D. J. od ponoszenia zryczałtowanych kosztów postępowania przed sądem odwoławczym sąd orzekł w oparciu o treść art. 624 § 1 kpk w związku z art. 119 kpw, uznając iż ich uiszczenie z uwagi na sytuację majątkową obwinionego i orzeczoną karę grzywny byłoby dla niego zbyt dolegliwe.